

”Minkä soittimen kesyttäisin...”

Soitinvalintaopas 2009

TIETOA SOITINVALINTAA VARTEN

*esitetyt iät ovat suuntaa-antavia, eivät ehdottomia – kysyä kannattaa aina lisää!

Rauman musiikkiopisto järjestää lukuvuoden aikana paljon konsertteja, joissa on mahdollisuus kuulla eri instrumentteja. Mieti avoimesti mitä soitinta haluaisit soittaa. Sinun kiinnostuksesi ja motivaatiosi vaikuttaa paljon siihen, mitä musiikin opiskelu musiikkiopistossa voi antaa. Musiikkiopistosta voi vuokrata jousi- ja puhallinsoittimia aloittaville oppilaille. Pianonsoiton oppilaisiksi pyrkiviltä edellytetään, että kotona on tai sinne hankitaan opintojen alussa akustinen piano. Opettajat auttavat aina opintojen alkaessa soittimen valinnassa ja hankinnassa. *Huom! Itse ei kannata lähteä soitinostoksille, sillä jokainen soitin on yksilö ja tarvitsee asiantuntijan harkinnan ja päätöksen siitä, mikä on sopivin.*

Soitinvalmennus 6-8 -vuotiaille:

Alle kouluikäisille suositellaan soitinvalmennusta erityisesti silloin, kun soittimen valintaa halutaan vielä harkita tai takana ei ole musiikin varhaiskasvatusryhmiin osallistumista (muskari). Opetusta annetaan ryhmäopetuksena kerran viikossa. Lukuvuoden aikana opiskellaan musiikkimaailman alkeita, laulamista, nokkahuilun soittoa ja tutustutaan eri soittimiin soitinesittelyjen ja konserttien avulla.

Pianon ja jousisoitinten opinnot on suositeltavaa aloittaa alle 9-vuotiaana, mieluiten jopa ennen kouluikää. **Suzukipiano** on tarkoitettu n. 4–7 -vuotiaille lapsille. Opetus on ryhmäopetusta, pääsääntöisesti pareittain.

***Ikäsuositus on aina yksilöllinen,
huomioon otetaan lapsen ja soittimen koko ja kiinnostus.***

Alle 9-vuotiaille:

Pääaineeksi voidaan valita viulu, alttoviulu, sello, kontrabasso, piano, harmonikka, klarinetti, poikkihuiilu tai kitara. **Huom!** Alle 9-vuotiaan on myös mahdollista aloittaa vaskipuhaltimen opiskelu, mm. taskutrumpetti, kornetti, pasuuna, alttorvi, käyrätorvi...soittimista on olemassa pienempiä kokoja.

9 - 12 -vuotiaille:

Oppilaan koosta ja mm. hampaiden vaihtumisesta riippuen edellisten soitinten lisäksi voidaan valita: klarinetti, oboe, fagotti, baritonitorvi, saksofoni, trumpetti, käyrätorvi sekä lyömäsoittimet.

Yli 12-vuotiaille:

Voidaan valita kaikkien edellisten soitinvaihtoehtojen lisäksi pasuuna tai tuuba.

Yli 15-vuotiaille:

Voidaan edellisten lisäksi valita myös yksinlaulu, jota edeltää mielellään soitinopinnot.

Jousisoittimissa ääni saadaan aikaan hankaamalla kieliä hevosenhäntäjouhista valmistetulla jousella, jolloin kitka saa kielen värähtelemään. Jousisoittimetkin ovat kielisoittimia (kuten kitara), joten niitä voidaan soittaa myös sormin näppäilemällä. Viulu on jousisoitinperheen korkeääninen soitin, joka yhdessä alttoviulun, sellon ja kontrabasson kanssa muodostaa viulujen soitinperheen. Jousisoittimet ovat tärkeitä sekä orkesterissa että soolosoittimena ja viulu on orkesterin johtava melodiainstrumentti. Lukuvuodelle 2009-2010 toivotaan erityisesti jousiin uusia oppilaita. Kaikkiin jousisoittimiin löytyy aloittelijoille oman kokoinen vuokrasoitin.

- **Viulu** on kaunisääninen jousisoitin, jonka kanssa pääsee nopeasti yhteismusisoinnin maailmaan. Viulu on jousisoittimista kaikkein suosituin soitinvalinnoissa.
- **Alttoviulu** on rakenteeltaan aivan samanlainen kuin viulu, mutta se on kooltaan isompi. Alttoviulun sointi on viulua tummempi ja matalampi. Sanotaan, että alttoviulu on orkesterin "sielu". Jousisoitinperheessä alttoviulu muistuttaa eniten ihmisen ääntä. Äänenväriin tummempi sävy ihastuttaa ja vie soittajan helposti mukanaan musiikin maailmaan.
- **Sello** noudattaa viulun rakennetta, mutta on kooltaan suurempi ja sen ääni on matalampi. Selloa soitetaan istualtaan ja soitin tuetaan lattiaan piikkituella. Sello on tärkeä solo-, kamarimusiikki- ja orkesterisoitin ja tänä päivänä myös suosittu soitin klassisen musiikin lisäksi, myös viihdemusiikissa. Selloa voikin "revitellä" jopa heavy-musiikin tahtiin.
- **Kontrabasso** on matalavireisin ja kooltaan suurin jousisoitin. Jazz-yhtyeissä sitä soitetaan useimmiten näppäillen, ilman jousta. Kontrabassoja on erikokoisia, kuten muitakin jousisoittimia, joten soitonopiskelun aloittaminen jo 7-vuotiaana on täysin mahdollista ja myös suositeltavaa.

Puupuhaltimet eroavat vaskipuhaltimista materiaaliltaan (joka voi olla puuta tai metallia) sekä äänenmuodostukseltaan. Puupuhaltimista huilussa saadaan sisään puhallettu ilma värähtelemään ääniputkessa olevan terävän reunan avulla. Muissa puupuhaltimissa käytetään lehdykkäsuukappaletta.

- **Huilu** eli poikkihuilu on metallia, yleensä hopeaa tai hopeaseosta. Huilun ääni on kuulas, kirkas ja sävyrikas. Poikkihuilu on tärkeä orkesteri- ja soolosoitin. Orkesterissa käytetään usein myös pikkolohuilua, joka on rakenteeltaan samanlainen, mutta ääniala on korkeampi. Huilu on ihanteellinen myös soolosoittimena.
- **Oboe** on kaunisääninen, orkesteriteoksissa paljon käytetty puupuhallin, joka sopii erinomaisesti myös hieman myöhemmin musiikkiopintojaan aloittavalle nuorelle. Oboen suukappaletta kutsutaan rööriksi. Rööri valmistetaan ruokopuusta ja korkista, sitomalla ja veistämällä. Opettaja auttaa oppilaita röörin tekemisessä yleensä opintojen loppuun asti. Oboen soitto on hauskaa puuhaa!

- **Klarinetti** on joustava ja notkea soitin. Sen soinnin sävyerot ovat laajat: matalalla täyteläinen ja tumma, korkeammalla kirkkaampi sointi. Monipuolisuutensa ja helposti sulautuvan äänenvärinsä vuoksi klarinettia käytetään mitä erilaisimmissa musiikin lajeissa ja orkestereissa.
- **Saksofoni** kuuluu toimintaperiaatteensa vuoksi puupuhaltimiin, vaikka se onkin aina valmistettu metallista (useimmiten messinkiseoksesta). Saksofoniperheeseen kuuluu seitsemän erikokoista ja eri äänialasta soivaa soitinta, joista yleisimmät ovat altto ja tenori. Saksofoni on erittäin monipuolinen soitin, joka sopii kaikkien musiikkilajien esittämiseen.
- **Fagotti** koostuu kahdesta rinnakkaisesta putkesta, jotka on yhdistetty toisiinsa. Soittimen alkupäässä on lisäksi metallinen, taivutettu putki, ns. s-putki, johon varsinaisen äänen tuottava rööri kiinnitetään. Fagotti on kooltaan suurin ja ääneltään matalin sinfoniaorkesterissa tavallisesti käytettävistä puupuhaltimista. Jos haluat soittaa ja iloita yhdessä toisten soittajien kanssa, niin valitse silloin soittimeksi moni-ilmeinen fagotti!

Vaskipuhaltimet ovat puhallinsoittimia, joissa ääni muodostetaan puhaltamalla kuppimaiseen tai pikarimaiseen suokappaleeseen siten, että huulten väristessä ilmapatsas alkaa värähdellä soittimessa. Vaskipuhaltimet valmistetaan yleensä messingistä.

- **Trumpetti** on kirkasääninen vaskisoitin. Sen käyttömahdollisuudet ovat hyvin monipuoliset, ja lähes jokaisessa orkesterissa tarvitaan trumpetteja. Trumpettia käytetään paljon myös soolosoittimena, ja se on hyvin suosittu soitin jazz-musiikissa. Trumpetti on juhlien ja seremonioiden ykkössoitin komeine fanfaareineen.
- **Käyrätorvi** on metsästystorvesta kehittynyt vaskipuhallin, jonka pitkä putki on taivutettu ympyrän muotoon ja monelle mutkalle. Käyrätorvella saadaan aikaan soittotapaa muuntelemalla erilaisia sointivärejä. Käyrätorvi on tärkeä sekä orkesteri-että soolosoittimena. Käyrätorvi on myös elokuväsäveltävien suosiossa, ja esimerkiksi Tähtien sota - elokuvissa voikin kuulla monia mahtavia käyrätorvisooloja.
- **Pasuuna** on vaskipuhallin, jonka sointi on juhlava ja täyteläinen. Vetopasuunassa on pitkä vetoputki ilmakehän pituuden ja sen avulla äänen korkeuden säätämiseksi. Pasuunaa on käytetty sinfoniaorkesterissa 1800-luvulta lähtien ja se on suosittu soitin myös jazzissa. Moni-ilmeistä pasuunaa voi pitää vaskisoitinten kuninkaana.
- **Baritonitorvi** muistuttaa eniten tuubaa. Kooltaan se on hieman tuubaa pienempi ja ääneltään oktaavin tuuban äänialaa korkeampi. Baritonitorven toinen kutsumanimi *eufonium* tulee kreikasta ja tarkoittaa ”kauniisti soivaa”.
- **Tuuba** on erittäin voimakas basso-, mutta myös hyvä melodiasoitin. Tuuban ääni on luonteeltaan leveä ja peittävä. Vaikka tuuba onkin erityisesti bassosoitin, tuuban ääni on hyvinkin taipuisa. Tuuba on orkesterin muhkea perusta.

Muut soittimet

- **Piano** on kosketinsoitin, jolla on erityisasema soittimien joukossa. Sen avulla voidaan opettaa musiikin peruskäsitteitä lapsille ja aikuisille. Varsinaisen pianomusiikin lisäksi sillä voi säestää muita soittimia ja soittaa orkesterimusiikkia. Piano on kuin orkesteri. Siitä saa yhtä aikaa sekä korkeita, että matalia ääniä. Piano on soitinvalinnoissa kaikkein suosituin soitin.
- **Klassinen kitara** on nailonkielinen soitin, joka kehittyi nykyiseen muotoonsa Espanjassa, jonka kansallissoitin se on. Kitara on näppäilysoitin, jota käytetään monipuolisesti säestys- ja soolosoittimena kaikenlaisessa musiikissa klassisesta kevyeen.
- **Harmonikka**, hanuri, haitari on paineilman avulla toimiva kosketinsoitin. Ääni syntyy ilmavirran saadessa metallikielet värähtelemään. Näppäinharmonikassa on 3–5 pystysuoraa näppäinriviä ja pianoharmonikassa on 41–45 pianon tyyppistä kosketinta. Pienissä harmonikoissa, joilla soiton opiskelun voi aloittaa jopa 5-vuotiaana, on kolme näppäinriviä. Harmonikka on kuin oma orkesteri. Sillä voi vaihtaa soitinsävyjä ja säestää mitä tahansa soitinta.
- Bändisoittimiin kuuluvat **sähkökitara** ja **sähköbasso**. Niitä voi hakeutua opiskelemaan pääsääntöisesti yli 10-vuotiaat.
- **Lyömäsoittimiin** kuuluu monia eri soittimia, ja niistä useimpia soitetaan kapuloilla lyöden. Rumpuja ovat esimerkiksi patarummut, pikkurumpu, bassorumpu ja monesta eri rummusta ja lautasista koostuva rummusto eli rumpusetti. Melodialyömäsoittimia ovat ksylofoni, marimba, vibrafoni ja kellopeli. Näiden lisäksi on vielä iso joukko puisia, metallisia ja nahkakalvollisia soittimia. Lyömäsoittajat ovat monitaitureita ja opiston lyömäsoittajat ovat mukana kaikissa orkestereissa, bändeissä sekä omassa lyömäsoitinryhtyeessään.
- **Yksinlaulun** opiskelun suositeltava aloitusikä on n. 15 vuotta, riippuen äänenmurroksen kehittymisestä. Laulunopiskelua olisi hyvä edeltää soitinopinnot ja tietenkin nuotinlukutaito on välttämättömyys. Laulamaan tuki pääsee jo nuorempaanakin hakeutumalla opiston kuoroihin: Minidina (6–11 -vuotiaille lapsille), Melodina (yli 12-vuotiaille nuorille) tai Rauman Poikakuoroon.

TERVETULOA OPISKELEMAAN MUSIIKKIA RAUMAN MUSIIKKIOPISTOON!

**Kaikenlaisiin kysymyksiin ja tiedusteluihin vastaamme mielellään:
musiikkiopisto@rauma.fi**